

Rapport

Datum: 22 december 2010
Rapportnummer: 2010/365

Klacht

Zie onder *bevindingen* of *volledige tekst* voor de volledige tekst van het rapport.

Beoordeling

Zie onder *bevindingen* of *volledige tekst* voor de volledige tekst van het rapport.

Conclusie

Zie onder *bevindingen* of *volledige tekst* voor de volledige tekst van het rapport.

Onderzoek

Zie onder *bevindingen* of *volledige tekst* voor de volledige tekst van het rapport.

Bevindingen

Feiten

Verzoeker bezocht op 25 juli 2009 de paardendagen in Driesum-Wouterswoude. Toen hij na afloop van zijn bezoek het parkeerterrein wilde verlaten, werd hij door een verkeersregelaar een bepaalde richting opgestuurd. Verzoeker wilde echter de andere kant op, omdat zijn familieleden daar op hem stonden te wachten en hij wat spullen in zijn auto wilde laden. Er volgde een confrontatie tussen verzoeker, zijn broer (die naast hem in de auto zat) en de verkeersregelaars X en Y en de politie kwam ter plaatse. Vervolgens deed X aangifte jegens verzoeker, waarna verzoeker dezelfde dag is aangehouden op verdenking van het inrijden op verkeersregelaar X.

De officier van justitie heeft de zaak geseponneerd met code 02 (onvoldoende bewijs). Omdat twee getuigen een voor verzoeker ontlastende verklaring hebben afgelegd, heeft verzoekers raadsman de officier verzocht de sepotcode te wijzigen in 01 (ten onrechte als verdachte aangemerkt). De officier van justitie heeft het verzoek afgewezen.

Klachtbehandeling door het arrondissementsparket leidde niet tot verzoekers tevredenheid, waarna hij zich tot de Nationale ombudsman wendde. De Nationale ombudsman stelde een onderzoek in naar verzoekers klacht over het arrondissementsparket Leeuwarden, welke wordt toegerekend aan de minister van Justitie.

Klacht

Verzoeker is aangehouden op verdenking van het inrijden op een verkeersregelaar.

Op 7 oktober 2009 heeft de officier van justitie de zaak geseponneerd met code 02. Verzoeker klaagt erover dat het Openbaar Ministerie heeft geweigerd de sepotcode te wijzigen in sepotcode 01.

Zienswijze verzoeker

Verzoeker heeft gesteld dat verkeersregelaar X twee verklaringen heeft afgelegd; in de eerste verklaring stelt X dat hij tegen zijn schenen is aangereden en dat hij weg moest springen. In zijn tweede verklaring stelt X dat hij weg moest springen en dat hij aan de zijkant van zijn lichaam is geraakt door de auto.

Volgens verzoeker lijkt het erop dat X de zaak in zijn tweede verklaring heeft aangedikt. In zijn eerste verklaring heeft hij het er niet over dat hij zelf geraakt zou zijn. Gezien de andere verklaringen komt dit volgens verzoeker ongeloofwaardig over.

De verklaring van verkeersregelaar Y is volgens verzoeker in tegenspraak met de verklaring van X, omdat Y verzoeker met een boog om X heen heeft zien rijden.

De getuige (Z2; N.o.) heeft ten stelligste verklaard dat X niet opzij hoefde te springen.

Verzoekers broer heeft eveneens verklaard dat verzoeker met een wijde boog om de verkeersregelaar is heengereden, waarna verzoeker is weggereden.

Verzoeker stelt zelf duidelijk dat hij om X heen is gereden. X is niet weggesprongen en hoefde dit ook niet te doen. Zijn verklaring wordt ondersteund door de verklaring van zijn broer, de verklaring van de getuige (Z2) en zelfs de verklaring van Y.

Volgens verzoeker volgt uit de verklaringen overduidelijk dat X de zaak overdreven heeft en een valse aangifte heeft gedaan. Verzoeker is dan ook van mening dat sepotcode 01 toegepast moet worden. Achteraf kan worden vastgesteld dat de verdenking niet gerechtvaardigd was.

Zienswijze minister van Justitie

De minister van Justitie heeft aangegeven dat het onderscheid tussen de sepotcodes 01 en 02 de vraag betreft of een verdachte terecht als zodanig is aangemerkt. Sepotcode 02 wordt toegekend wanneer iemand terecht als verdachte is aangemerkt, maar dat achteraf wordt vastgesteld dat het onderzoek onvoldoende bewijs heeft opgeleverd om een veroordeling door de strafrechter te kunnen verkrijgen.

Sepotcode 01 wordt toegekend in de situatie waarin moet worden geconstateerd dat er onvoldoende gronden aanwezig waren om iemand als verdachte aan te merken en wanneer iemand aanvankelijk op goede gronden als verdachte is aangemerkt, maar dat achteraf wordt vastgesteld dat die gronden de verdenking niet langer rechtvaardigen.

De minister heeft gesteld dat er op het moment van aanhouding op basis van de aangifte en verklaringen van de verkeersregelaars X en Y een redelijk vermoeden van schuld bestond ten aanzien van het inrijden op X.

Na verzoekers aanhouding is de zaak verder onderzocht en zijn de beide verkeersregelaars, verzoeker, zijn broer en een getuige gehoord. Het onderzoek heeft echter geen informatie opgeleverd waarmee kan worden vastgesteld dat verzoeker het strafbare feit heeft gepleegd, maar evenmin dat hij het strafbare feit niet heeft gepleegd.

De minister is van oordeel dat het Openbaar Ministerie de zaak terecht heeft geseponneerd met code 02 en acht de klacht niet gegrond.

Informatie uit processen-verbaal

Proces-verbaal van aangifte van X van 25 juli 2010

X heeft tijdens zijn aangifte onder meer verklaard dat hij tijdens de paardendagen als verkeersregelaar werkzaam was en dat hij als zodanig herkenbaar was. X heeft aangegeven dat hij op enig moment een auto aan zag komen rijden met daarin twee mannen, die hij een bepaalde richting op wees. X zag dat de bestuurder van de auto (verzoeker; N.o.) nee schudde en zei en dat de bestuurder doorreed in de door hem gewenste richting. X heeft voorts verklaard dat verzoeker de auto uiteindelijk tegen zijn schenen stopte. Hij hoorde dat de motor van de auto toeren maakte. Toen hij merkte dat de auto vooruit reed, sprong hij voor de auto vandaan. X heeft verklaard dat hij reflexmatig tegen de achterbumper van de auto heeft getrapt. Volgens X had verzoeker hem gewoon onder gereden wanneer hij niet voor de auto weg was gesprongen.

X heeft verder verklaard dat hierop een confrontatie volgde, waarbij verkeersregelaar Y hem te hulp kwam.

Proces-verbaal van verhoor van X d.d. 28 juli 2009

Tijdens zijn verhoor heeft X onder meer verklaard dat hij duidelijk met zijn hand aanwijzingen gaf dat de auto (verzoekers auto; N.o.) naar rechts moest, en dat hij dit meerdere keren herhaalde. Verzoeker had gezien dat de auto naar voren reed en dat de bestuurder de auto als het ware door liet rollen. Verzoeker had de bestuurder duidelijk gemaakt dat hij de andere kant op moest rijden, en de bestuurder had gezegd dat hij niets met X te maken had. X heeft verklaard dat hij ter hoogte van de linker koplamp een meter van de auto af stond en hoorde dat de bestuurder een straal gas gaf. X had gezien dat de auto naar voren kwam en sprong een halve meter aan de kant. X heeft verklaard dat wanneer hij niet opzij was gesprongen, hij door de auto was geraakt. X heeft verder verklaard dat hij voelde dat hij aan de zijkant op zijn lichaam werd geraakt.

Proces-verbaal van verhoor van verzoeker d.d. 25 juli 2009

Verzoeker heeft tijdens zijn verhoor onder meer verklaard dat toen hij het terrein afreed, een auto voor hem linksaf ging. Verzoeker wilde ook die kant op omdat zijn dochters daar een paar honderd meter verderop stonden en de auto van zijn broer daar ergens stond.

Toen hij linksaf wilde slaan, zag hij dat er een man voor hem stond te gebaren. Verzoeker maakte hieruit op dat hij niet linksaf mocht slaan, maar rechtsaf moest. Verzoeker heeft verklaard dat hij dit niet wilde en zijn auto stil heeft gezet. Hij had de man niet als verkeersregelaar herkend. Verzoeker had de man te kennen gegeven dat hij linksaf wilde slaan en de man stapte voor de auto vandaan en liep richting verzoekers raam. Verzoeker heeft verklaard dat hij niet heeft gewacht tot de man bij hem was en is rustig weggereden. Verzoeker heeft vervolgens verklaard over de klap die hij tegen zijn auto hoorde en de confrontatie die hierop volgde.

Proces-verbaal van verhoor van verzoeker d.d. 26 juli 2009

Tijdens zijn verhoor op 26 juli 2009 heeft verzoeker met betrekking tot het al dan niet inrijden op X een verklaring afgelegd die dezelfde strekking heeft als zijn verklaring van 25 juli 2009.

Proces-verbaal van verhoor van Y d.d. 27 juli 2009

Y heeft tijdens zijn verhoor onder meer verklaard dat hij op 25 juli 2009 als verkeersregelaar aanwezig was op de paardendagen en dat hij op zo'n 100 meter afstand van X stond.

Op enig moment had Y gezien dat X met zijn arm bewegingen maakte om de bestuurder van een auto (verzoekers auto; N.o.) een andere richting op te sturen. Volgens Y stond X niet verder dan een halve meter van de auto verwijderd, maar hij kon die afstand niet goed inschatten omdat hij zelf op honderd meter afstand stond.

Y heeft verklaard dat hij zag dat de auto stapvoets vooruit reed en dat X al wijzend, ter hoogte van de bestuurder, naast de auto meeliep. Y had gezien dat de auto weer stopte en dat X tegen de bestuurder zei dat hij echt de andere kant op moest.

Y heeft voorts verklaard dat hij hoorde dat de bestuurder gas gaf en dat hij zag dat de auto om X heenreed, die op dat moment nog steeds ter hoogte van de bestuurder stond. Volgens Y reed hij op minder dan een meter afstand langs X. Y heeft verklaard dat hij niet heeft gezien dat X aan de kant moest gaan toen de auto optrok. De auto was stevig weggereden, waarna X een trappende beweging naar de auto had gemaakt, aldus de verklaring van Y.

Y heeft voorts verklaard over de confrontatie die hierop volgde.

Proces-verbaal van verhoor van getuige Z1 (verzoekers broer) d.d. 26 juli 2009

Z1 heeft tijdens zijn verhoor onder meer verklaard dat hij op 25 juli 2009 bij zijn broer (verzoeker; N.o.) in de auto zat toen deze het terrein wilde verlaten. Zij wilden links afslaan om bij zijn auto te komen, die een klein stukje verderop stond, maar de verkeersregelaar wees hun de rechterkant op. De verkeersregelaar ging daarbij vlak voor de auto staan en bleef rechtsaf wijzen. Zijn broer riep door het geopende raam dat de verkeersregelaar voor de auto weg moest gaan.

Z1 heeft verklaard dat zij beiden meerdere malen hebben gezegd dat de verkeersregelaar voor de auto weg moest gaan en hij hoorde dat zijn broer enkele malen gas bijgaf, zonder dat de auto vooruit reed. Zijn broer had kennelijk de koppeling ingetrapt. De verkeersregelaar liep toen in de richting van het geopende raam aan de bestuurderszijde, maar zijn broer wachtte kennelijk niet af tot de verkeersregelaar bij hem was, aldus Z1. Vervolgens reed zijn broer langzaam op en stuurde met een wijde boog om de verkeersregelaar heen. De verkeersregelaar bleef echter schuin naast de auto meelopen en toen zij hem nagenoeg gepasseerd waren, hoorde hij een luide klap achter tegen de auto, aldus de verklaring van Z1.

Z1 heeft voorts verklaard over de confrontatie die volgde.

Proces-verbaal van verhoor van getuige Z2 d.d. 25 augustus 2009

Z2 heeft tijdens zijn verhoor onder meer verklaard dat hij had gehoord dat verzoeker getuigen zocht die het incident op 25 juli 2009 hadden gezien. Z2 had gehoord dat verzoeker vast had gezeten voor het inrijden op verkeersregelaars en vond het niet fair dat verzoeker voor iets zou opdraaien wat hij in zijn ogen niet had gedaan.

Z2 heeft verklaard dat hij heeft gezien dat een auto (verzoekers auto; N.o) op een gegeven moment linksaf sloeg en dat de verkeersregelaar als het ware naar achteren liep om ruimte te geven voor die auto. Z2 had gezien dat de auto toen opreed. De verkeersregelaar hoefde beslist niet aan de kant te springen voor die auto en de auto reed dus niet op de verkeersregelaar in, aldus de verklaring van Z2. Voorts heeft Z2 verklaard dat hij had gezien dat de verkeersregelaar met een vlakke hand ergens tegen de rechterkant van de auto sloeg en een behoorlijke klets hoorde.

Verder heeft Z2 verklaard over de confrontatie die volgde.

Oordeel Nationale ombudsman

1. De Nationale ombudsman toetst de gedraging aan het redelijkheidsvereiste. Dit vereiste houdt in dat overheidsinstanties de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is.
2. Vast is komen te staan dat verkeersregelaar X aangifte jegens verzoeker heeft gedaan en heeft verklaard dat verzoeker op hem is ingereeden toen hij verzoeker een andere

richting op stuurde dan verzoeker wenste. Vervolgens zijn verzoeker, zijn broer, verkeersregelaar Y en een getuige verhoord. Deze hebben allen verklaard dat verzoeker geen gevolg wenste te geven aan de aanwijzingen van X. Wat er vervolgens is gebeurd, is niet komen vast te staan. Verzoeker, zijn broer, verkeersregelaar Y en de getuige hebben echter geen van allen verklaard dat verzoeker op X is ingereden. Volgens verzoeker, zijn broer en verkeersregelaar Y is verzoeker om X heen gereden en volgens de getuige hoefde X beslist niet aan de kant te springen voor verzoekers auto. Anders dan de minister stelt, betekent dit dat geen van hen een voor verzoeker belastende verklaring heeft afgelegd. De Nationale ombudsman hecht met name aan de verklaring van verkeersregelaar Y veel waarde, nu deze er geen belang bij had een voor verzoeker gunstige situatie te omschrijven, wat meer voor de hand zou kunnen liggen bij een verklaring van een familielid.

Gelet op de verklaringen acht de Nationale ombudsman het waarschijnlijk dat verzoeker verkeersregelaar X op onheuse wijze heeft bejegend en heeft geprovoceerd door stapvoets door te rijden en/of het gaspedaal in te trappen terwijl ook de koppeling was ingetrapt. De Nationale ombudsman acht het met het oog op de drie ontlastende verklaringen aannemelijk dat verzoeker niet op X is ingereden en zich dus niet heeft schuldig gemaakt aan poging tot doodslag, hoewel het gevoel of de beleving van X heel anders kan zijn geweest. Hiermee is dus niet gezegd dat X een valse aangifte heeft gedaan. Evenmin is hiermee gezegd dat niet aannemelijk is geworden dat verzoeker zich aan een ander, minder ernstig delict heeft schuldig gemaakt.

3. Ingevolge de Aanwijzing gebruik sepotgronden (van 10 augustus 2009) dient sepotcode 01 ook gebruikt te worden voor de gevallen waarin aanvankelijk een verdenking op - op zichzelf - goede gronden is gerezen, maar nadien het opsporingsonderzoek heeft geleid tot het resultaat dat voldoende aannemelijk is geworden dat de verdachte onschuldig is aan het feit waarop de verdenking betrekking had.

De afgelegde verklaringen hadden de officier ertoe moeten bewegen een andere afweging te maken met betrekking tot het bepalen van de sepotcode. Sepotcode 01 lag in dit geval meer voor de hand indien het betreft poging tot doodslag.

De Nationale ombudsman oordeelt dat het Openbaar Ministerie in strijd met het redelijkheidsvereiste heeft gehandeld door de sepotcode 02 voor poging doodslag te handhaven.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de officier van justitie van het arrondissementsparket Leeuwarden is gegrond, vanwege schending van het redelijkheidsvereiste.

Aanbeveling

De Nationale ombudsman geeft de minister van Justitie in overweging te bevorderen dat een nieuwe beslissing wordt genomen op het verzoek en dat daarbij de overwegingen van de Nationale ombudsman in acht worden genomen.

Onderzoek

Op 21 april 2010 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift met een klacht over een gedraging van het Openbaar Ministerie te Leeuwarden. Deze klacht werd ingediend door de heer mr. K.E. Wielenga van Beek advocaten te Leeuwarden.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de minister van Justitie, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de minister verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Vervolgens werden verzoeker en zijn raadsman in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De minister berichtte dat het verslag hem geen aanleiding gaf tot het maken van opmerkingen.

De reactie van verzoekers raadsman gaf aanleiding het verslag te wijzigen, in die zin dat de mishandeling van verkeersregelaar Y eruit is gehaald, omdat verzoeker hiervoor niet is aangehouden.

Achtergrond

Zie onder *bevindingen* of *volledige tekst* voor de volledige tekst van het rapport.